

вдовица нареди дълга трапеза и напълни нѣколко голѣми, шарени бѣклици съ хубаво, старо винце. Нѣмаше какво — за успокоение на душата на покойника това бѣше необходимо. Опечаленитѣ селяни се наредиха около благоухаещата трапеза, сложиха калпацитѣ на колѣната си, прекръстиха се и пристѣпиха къмъ действие. Мляскане, пѣшкане, облизване на прѣсти. Бѣклицитѣ минаваха отъ ржка на ржка.

— «Хайде булка, за Богъ да прости!» — извика Чобантъ и изпраздни въ гърлото си половината отъ съдържанието на бѣклицата.

— «Добъръ човѣкъ бѣше Щѣката, и толкова — и втори пѣтъ я дигна, за да довърши съдържанието.

— «Ти, булка, не бой се, ние нали сме тука. Съ добро сме запомнили Щѣката, съ добро ще ни запомнишъ и ти», — додаде дѣдо Ставри и впи жадно устни въ гърлото на бѣклицата.

— «Хайде, булка, какво чакашъ? Пийни си и ти за Богъ да прости. Не е грѣхота. Такъвъ е обичаятъ. Той, и Щѣката, Богъ да го прости, си попейваше, та хатѣръ ще му стане ако на неговото погребение не подлѣме. То нали виждашъ, всичко на зле трѣгнало.

Вдовицата се изчерви, погледна избѣления портретъ на мжжа си, окаченъ на стената и сконфузено присѣгна за бѣклицата.

— «Па дай и на дечурлигата. Стига сж плакали».

Бѣклицитѣ една следъ друга се изпраздваха и една следъ друга се пълнѣха. А червениятъ нек-

таръ указваше своето действие. Бузитѣ имъ се зачервиха, очитѣ свѣтнаха, сърдцата затрепкаха.

Изведнажъ пискливи звуци отъ гайда се понесоха изъ наситения съ алкохолни пари въздухъ, загоניה се, заборичкаха и изведнѣжъ стихнаха. Само едно тънко, пискливо гласче трептѣше. Около него се натрупаха все по-дебели и по-дебели, и всичкитѣ заедно зазвучаха все по-силно и по-игриво докато най-послед се превърнаха въ луда и весела ржченица.

— «Ха така де! Карай Данко! И Щуката обичаше ржченицата» — изрева прегракнало напиятъ се вече Чобанъ, обѣрса съ ржкавъ виненитѣ си мустаци и рипна. Олюлявайки се, той затропа тромаво съ грамаднитѣ си крака и извика: — «Хайде, булка, излѣзъ ми де, ако можешъ!»

Щѣковица, която вече бѣ удавила мжката си съ порядъчно количество вино, трепна. Зачервеното ѝ лице засия. Тя трѣсна глава и чевръсто се понесе на прѣсти къмъ Чобана. Заизвива снага заподскача леко и безшумно, водена отъ ритѣма на живата и играва ржченица. «Опечаленитѣ» селяни заобиколиха играчитѣ, заплескаха въ тактъ съ ржце и отъ време на време нѣкой силно разчувствуванъ се провикваше:

— И-ху-у-у! Иха-ха-а-а!

... Отъ избѣления портретъ закаченъ на стената, Щѣката гледаше безмълвно веселието. А точно подъ него склонилъ глава върху трапезата, дѣдо Ставри силно и неудържимо плачеше — единственъ отъ всички «опечалени». Такъвъ си бѣше отъ раждане. Напиеше ли се — плачеше.

ИЗЪ ЦИКЪЛА „ДЕЦА“

Дете,
дете,
и ти си раждано отъ майка
и ти жадувашъ щастие и красота,
но твоя пѣтъ не е посипанъ съ макове
и никой се не спира,
сърдцето ти
съ една сърдечна дума да затопли.

Дете,
дете,
въ очитѣ ти
не грѣе радостъ и възторгъ
и бузитѣ не сж напръскани
съсь кръвъ и свежестъ.

Дете,
дете,
и ти жадувашъ
сини небеса и слънце
и твоео сърдце възторжено трепти,
но ти, дете,
неразцѣвтѣла
майска роза,
увѣхвашъ
стѣпкано
отъ прозата.

Дете,
дете,
родено и отраснало срѣдъ крайнитѣ квартали —
очаквай утре топлота и грижи,
очаквай хиляди слѣнца запалени —
че радостъ ще се спрѣ презъ хижитѣ
и ти ще бѣдешъ съ топлота обичано.

АСЕНЪ ВЕДРОВЪ

РАЗДѢЛА

Зора се сипва, либе, слънце изгрѣва
конче ми буйно въ обори цвили,
Мене ме чака, либе, дългъ пѣтъ
тамъ де се, либе, байрякъ развѣва
на хайдушкото сборище при самовили.

Преди да трѣгна на пѣтъ далеченъ,
ти излѣзъ, либе, на ваще порти,
въ погледа ти да се огледамъ
и съ сърдце да те поздравя,
поздравя още помоля:
Да не ме, либе, забравяшъ
нито пѣкъ сълзи да лѣешъ
за злата моя неволя.
А да се, либе, приберешъ
и се за мене помолишъ.
Пѣкъ тогазъ, либе, ще трѣгна
съ конче си буйно изъ гори,
да си отъ душа изтрѣгна
мжката черна, чемерна.

Щомъ сутринъ, либе, зора се сипне
ти иди, либе, въ китна градинка
и си очитѣ съ росата измий,
че тя е роса отъ сълзи, либе,
отъ мойтъ очи плакали,
кога съмъ плакалъ за тебе.

ПАНТЕЛЕЙ ВЪНДЕВЪ

ИЗДАНИЕ ЗА
ЛИТЕРАТУРА

